

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske sčele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki Katoliškega tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrate za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za vsčkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do urede opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Zopet novo ministrstvo.

Še ni minol dober mesec in že zopet imamo novo ministrstvo. Baron Gauč je moral odstopiti, ker ni mogel pridobiti velikih strank za svojo predogo o volilnem redu. Sledil mu je prejšnji tržaški minister princ Hohenlohe. Izboljšal je Gaučovo predogo, toda tako, da je prezrl nas Jugoslovane. Odstopil pa je zaradi tega, ker je cesar dovolil Ogronom astmo carino, s čemur pa Hohenlohe ni soglašal. Z avstrijskega stališča je imel popolnoma prav. Šestavo novega ministrstva je poveril cesar baronu Beku in ta je sestavil svoje ministrstvo tako le:

Ministrsko predsedstvo prevzame baron Bek; notranje stvari dosedanji naučni minister baron Binert; finančno ministrstvo ravnatelj finančnega ravnateljstva v Lvovu, Koryłowski; ministrstvo za k in bogočastje dvorni svetnik Marchet; poljedelsko ministrstvo dosedanji načelnik trgovinskega ministrstva grof Aueršperg; pravosodno ministrstvo Klein; telezniško ministrstvo dr. pl. Derschatta; trgovinsko ministrstvo dr. Fort; nemški minister rojak Prade; češki minister rojak dr. Pacak; poljski minister rojak grof Dzieduszycki; ministrstvo deželne brambor fem. Schönauich.

Med novimi ministri so najbolj zanimive osebe dr. Pacak, grof Dzieduszycki in dr. Derschatta. Dr. Pacak je vodja mladočeške stranke, grof Dzieduszycki vodja Poljakov in dr. Derschatta nemške ljudske stranke. Baron Bek je torej vpregel največje stranke v vladni voz, toda ker ni veliko ednosti med temi strankami, nihče ne misli, da bo Bekovo ministrstvo dolgo živelo.

Baron Bek nam štajerskim Slovincem ni neznana oseba. V Savinjski dolini blizu Zalea ima svoje posestvo, imenovano Plevna. Novi ministrski predsednik govori za silo tudi slovenski.

Dosedaj je bil baron Bek jeden najvišjih uradnikov v poljedelskem ministrstvu. Kmečkemu stanu je naklonjen in pozna dobro njegove težnje.

S kmečkega stališča bi bilo torej obžalovati, ako bi ne imel dolgo krmila v rokah.

Bekovo ministrstvo je prevzelo nalogo, da spremeni volilni red, da uredi razmerje z Ogrsko in da naredi narodnostni mir. Lepa naloga, toda tudi težavna naloga!

Glede na odstoplo ministrstvo je kmečkim poslancem smalo, da je moral odstopiti tudi poljedelski minister grof Buquoy. Avstrija še ni imela poljedelskega ministra, ki bi mu bile kmečke zadeve tako znane in tudi pri srečanju kakor grof Buquoy. Mi prinašamo danes njegovo sliko, da kmetje vidijo svojega prijatelja! Novi poljedelski minister je grof Aueršperg; dosedaj je bil vodja trgovinskega ministrstva. Nihče ne ve, kake sposobnosti ima, da je postal poljedelski minister!

Zadružni shod na Dunaju.

V torek je zboroval na Dunaju prvi dan zadružni shod, pri katerem so bili zbrani zastopniki cele avstrijske države. Razprave na tem shodu so bile mirne in stvarne, čeravno so zastopali na tem shodu zadružniki najrazličnejše dežele. Zastopniki bogatih, zavestnih poljedelcev iz Češke, Moravske, Zgornje Avstrije imajo seveda v marsičem daleko segajoče smotre in večja sredstva, nego zastopniki poljedelstva iz Bukovine, Istre, Dalmacije. Pa vendar se je pokazala v vsem zborovanju krepka tendenca po velikih reformah vsega narodnega gospodarstva v korist avstrijskemu poljedelstvu. Na shodu je v imenu vlade govoril tudi sekijski šef Ertl. V imenu vlade je izjavil, da hoče vlada krepko podpirati zadružništvo, ker vidi v njem najno potrebo. Na shodu se je sklenilo, pozvati vlado in deželne odbore, da vsprejmejo v učni red kmetijskih šol tudi pouk o zadružništvu in da se vse stori, da se pončuje o zadružništvu po vseh šolah v Avstriji, od univerze do ljudske šole. Glede praktičnih nasvetov je prišlo do razlik v nazorih.

Nekateri so bili mnenja, naj zadružniške centrale ne služijo hkratu blagovnemu prometu in denarni izmenjavi. A večina je odločila, da se ta odločitev popusti razmeram. Ravno tako so bila razna mnenja glede konsumnih društev. Bogatejše dežele z razvito trgovino ne čutijo potrebe konsumnih društev za poljedelstvo. Priporočali so se višji deleži za okrepitev zadrug in močni rezervni zakladi. Zadružni zbor smatra za postavno in potrebno, da zadruga z omejenim varstvom po pravilih pokriva izgube. Zbor je izrazil željo, da bi se sodišča v svoji praksi ozirala na narodnogospodarsko važnost kmetijskih zadrug, kakor tudi, da se sedanji pomanjkljivi zakon zadrugam koristno izpopolni.

Razne novice.

* Zahvala. Ker se ne morem vsakemu posebej zahvaliti za čestitke, doposlame mi povodom izvolitve, prosim vse, ki so se me tako prijazno spomnili, da mi dovolijo, tem potom izraziti jim iskreno zahvalo. Dr. Ant. Korošec.

* „Slovenski tehnik“ priložimo današnji številki.

* Drugi vseslovenski delavski shod se bo vršil dne 1. julija t. l. na Preski na Kranjskem. Udeležijo se ga tudi delavske organizacije iz Štajerskega.

* Strokovno zvezo gozdnih delavcev sunjejo na Spodnjem Štajerskem. Tudi med Slovenci je mnogo gozdnih delavcev, za katere bo treba kaj storiti, da se jih združi strokovno!

* Za zemljiške posestnike. V smislu zakonitih določil o zemljiškem davku se imajo podatki zemljiško-davčnega katastra tako glede oseb posestnikov, kakor tudi glede posestev samih vsikdar vjemati z dejanskim stanjem. Z ozirom na to nalaga zakon zemljiškim posestnikom dolžnost, da v 6 tednih po izvršitvi spremembe naznanijo na pristojnem c. kr. davčnem uradu, ali pri državnem zemljemercu vsako

LISTEK.

Brusni kamen.

(Nadaljevanje.)

„Kakor pau, ki je srečno snedel ukradeno klobaso,“ je rekel Dominik.

„Saj ni res! Dolg čas mi je pač po moji rajnici! Bog jo reši vic!“

„Tako! Povem vam! Moja rajnica je bila dobra žena, razumela se je na vse, le malo preveč je bila stroga. Zato si je niso upali djati v pekel, ker bi poboljšala vse hudiče. V nebesih so se pa bali, da bi ne dobili prestojnih postav. Nekam pa mora priti! V mesec skočiti ni mogla, ker je že kovač na njem. Pa je šla v vic!“

„Pogodil si jo!“ reče Jakob, „pogodil, kakor lovec zajca, ko je padel le pes!“

„Bolj vsekako, kakor ti, ki si mislil dati koruzo v mlin pa si zanesel bob. Stara pa te je potem učila novih litanij!“

„Kaj bosta, bé! Pustita pri miru kače, pa jel Raje povejta, kje ga srknemo v nedeljo?“

„Ako ti, Dominik, prištevaj ženske med kače, potem ne veš, kako je svet ustvarjen,“ reče Jakob. „Ali ne veš, da kača ravno ženske najbolj sovraži?“

„Da, moja rajnica mi je pravila,“ reče Blaž. „Rekla je: „ti Blaž, kača, to je najhujša sovražnica ljudi, posebno pa ženske!“ Ta pa zato, ker ji je Gospod Bog zažugal in dejal, da bo postavil sovraštvo med ženo in kačo in da bo žena kači

glavo strla, kača pa ženino peto zalezovala!“ Da, moja rajnica je mnogo vedela. Dejala je še, da zato ne more nobena ženska ubiti kače. „To se pravi,“ je rekla, „ubije jo že, ampak ta še mrtva zasleduje njeno peto.“

„Bedarije,“ so zamrmrali mlajši, pa tako, da Blaž ni slišal, ker bi potem bilo po njih.

Lojzika pa je rekla: „Vidite, tako nas je Bog postavil nad druge ljudi!“

„... ter nad vse egiptovske nadloge,“ odvrne porogljivo Blaž.

„Prešmentani dedci, kako j'm teče danes,“ so se hudovala ostale.

„Zakaj pa potem ne morete biti brez nas? Zakaj nas vedno gledate?“ je rekla Franica, ki se je tudi pomešala v razgovor. Silvestru se je zdelo, da je zazvenel zlat.

„Zakaj pa ženske moške?“ reče Dominik.

„Nam je dovoljeno, vam pa ne,“ odvrne jedna.

„Kaj?“ se razkoračita Blaž in Jakob vsak pri svojem koncu.

Lojzika pa stopi naprej, se malo pripogne in podpre ob bok.

„Ko je Bog ustvaril človeko, ga je napravil iz ilovice, to je iz zemlje! Bil je Adam, toraj moški! Zato imate gledati zemljo, iz česa ste in nič drugega! Žena pa je iz moškega rebra. Zato mora gledati njega! Ali sedaj veste?! Becite, da ni res tako?“

Zadovoljno so se nasmejale dekleta tej logiki, posebno, ker so videle, da so se spogledali moški, kot bi se vprašali: kaj sedaj? Nū, Blažu se je obraz

razčlenil v čuden smeh in djal je iz sebe glasove, kakor če razpodijo koklji piščeta in rekel je:

„Tako, oho... — tako! Svojo reč človek vsak čas sme pogledati!“ Nato je zgrabil koso in jel brusiti.

„Pustimo jih!“ so se jezile. „Dedec je dedec! Svojo trdi, če prav ni res!“

„Viš?! Ali nisem že pravil, da je bilo v mojih časih boljše... saj pravim — mar ni res, Jakob?“

„Gotovo, da je!“ —

Med vsemi temi dovtipi in zbadljivkami sta se pa vedno postrani pogledovala Silvester in Franica.

„Nesrečni brusni kamen! Čemu sem ga moral ravno takrat kupiti,“ je mislil Silvester.

„Zakaj sem ravnala tako? Gotovo se je zmotil!“ se je kesala Franica. Govoriti pa ni nobeden hotel začeti prvi.

Vrlinovi kosci so zopet prijeli za kose.

„Dajmo poskusiti, kdo je boljši,“ reče Blaž. „Nekdaj sem vlekel koso, da je padalo za tri druge! Pa tudi sedaj še mi ni kdor bodi kos!“

„Pri jeziku že ne,“ reče Lojzika.

„Pri košnji pa še manj!“

Postavili so se in kosili. Silvester, dober kosec in močen, je bil kmalu daleč spredaj. Dekleta so se norčevala iz Blaža. Ta se je jezil, sopihal in konečno vrgel koso.

„Vraga! Če mlad človek ne bi bolj vlekel kakor star, bi bilo grdo!“

Franica je z veseljem gledala Silvestra, kako korenjaško je podiral travo. On je čutil, da ga

Današnja številka ima „Slovenski Tehnik“ kot prilogo.